

ZORIANUL

COTIDIAN INDEPENDENT AL VĂII JIULUI

ANUL II, NR. 278

SIMBĂTĂ, 5 IANUARIE 1990

1 PAGINI — 2 LEI

SFINTUL ION

Luni, după credință, sărbătorim ziua Sf. Ioan Botezătorul. Cu acest prilej, urăm tuturor Ionilor (pozitivi sau negativi) multă sănătate, fericire și „La mulți ani!”.

O clipă istorică

Deceniul al nouălea s-a sfârșit. Cu o fulgerătoare grabă, cel de-al zecelea și ultimul din acest secol a și intrat în istorie. Între ele, o clipă istorică a oprit pentru moment omenirea în loc. Era trecerea clipei dintre cele două decenii. Secolul al XX-lea, îmbătrinit de atâtea evenimente, își trăiește și el sfârșitul. Un secol sîngeros în care omenirea a fost zguduită de două ori, în cele mai catastrofale și perfide războaie pe care le-a cunoscut planeta Pămînt și în care milioane de oameni și-au găsit moartea în urma iresponsabilităților și a setei omului de a stăpîni lumea. Omul, această ființă nepereche a cărei putere de creație (dar și de distrugere), abia poate fi oprită în lupta cu rațiunea. Cu rațiunea care pină la urmă învinge. Dar cu cîte sacrificii. Tot ce a luat drumul luminos al științei și-a găsit și incredibila întrebuintare împotriva celui ce a creat. Omul. Omenirea a născut fără voia ei, monștri, care au aruncat în aer speranțe, tradiții, vieți. Sfârșitul deceniului nouă, a descătușat energii, a rupt granițe și a adus mult așteptată libertate în nenumărate țări ale lumii. Această lege a naturii umane, care trebuie respectată și adoptată ca cel mai mare ocean al planetei în care speranța este totul. Libertatea. Forma rațională a rațiunii, nu mai trebuie să fie cerșită, ea trebuind să rămîna pentru totdeauna emblema omenirii, ca un bun „de drept” cîștigat pentru totdeauna. Și totuși secolul XX nu și-a spus ultimul cuvînt. El continuă să respire tragedia și ignoranța ca un oxigen suplimentar pentru supraviețuire. Arme și exploziv, rachete și instalații stau încă la granițele libertății noastre, instalate de mina și mintea omului. Începutul de deceniu rămîne marea speranță a Terrei. Sub amenințarea armelor, oamenii continuă să sper și să lupte cu ei și împotriva lor. Secolul XX se apropie de sfârșit dar marea speranță a omenirii este abia la început. O planetă fără arme și războaie, iată marea speranță a copiilor noștri. Dar care dintre noi nu sîntem copil. Ne va aduce oare ultimul deceniu al secolului materializarea acestei sublime speranțe?

Dorel NEAMȚU

Gîndești, doar nu ești conopidă

Se vorbește atîta despre liniște. Se cere, se dorește liniște. Care liniște? Cea de dinainte de 22 decembrie '89? Numai un naiv mai poate crede în așa ceva. Într-o democrație reală, cu pluripartidism și economie de piață nu mai are ce căuta liniștea de dinainte. Din acest punct de vedere putem forța o comparație între piața agroalimentară și economia de piață. Fiecare își laudă marfa, te trage de minecă să cumperi, se negociază prețuri ș.a.m.d. La fel în cazul pluripartidismului. Se fac auzite opinii diferite, fiecare formațiune caută să se remarce în viața politică a țării prin soluții rostite, laudate, apărute. Prin combaterea mai

mult sau mai puțin constructivă a adversarului. Pentru că asta înseamnă, de fapt, democrația. Fiecare e liber să-și spună părerea. Mai bună, mai rea, nu te obligă nimeni să ascuți ce nu-ți convine. Din această dispută de idei se va alege ce e mai bun și mai util pentru societate.

Liniștea de dinainte, din care răzbătea o singură voce, exprimînd aceleași lucruri devenise un soi de cîntec de leagăn, care a adormit rațiuni, producînd, inevitabil monștri. Liniștea asta întretinută, a dus la un „douce far niente” al creierelor. Eram ca sub efectul unei hemoragii, devenind treptat mai apatici, mai lipsiți de viață. Nici măcar țatele

întregului nu mai aveau ce-și povesti. Democrația le oferă și acestora o șansă.

Avem acum posibilitatea de a reveni la adevărata viață. Palpitantă. La o existență pe măsura calităților fiecăruia. Libertatea de exprimare în toate domeniile de activitate creează concurența. Care este motorul și totodată regulatorul progresului.

Democrația este o descătușare de energii. Gîndești, doar nu ești conopidă. Cine a văzut energia descătușată din răsădăle de pătrunjel sau din lanul de cucuruz? Doar mămăliga (românească) a explodat odată...

Paul NICULESCU

FIAT LUX!

Cartierul Aeroport suportă de cîteva zile bune pe lângă lipsa apei, a căldurii, și a altora și lipsa „luminii de noapte”. O adevărată noapte de groază trebuie să petreacă cei ce se deplasează la muncă în schimbul III, dar și alții care vrînd-nevrînd mai trebuie să circule noaptea. Doar la întunericul nopții se petrec atîtea crime și tilhării. „Aeroportul” așteaptă aterizarea celor ce trebuie să facă lumină. Fiat lux!

Dorel NEAMȚU

...ȘI VIN COPII SĂ FACĂ SCHI

SUMAR DE WEEK-END

- IGCL-ul nu e cu noi!
- Dreptul la replică
- Note și informații diverse

(Pag. a 2-a)

- POLIȚIA ȘI STAREA INFRAȚIONALĂ
- Un caricaturist pentru neliniștea noastră — VALI LOCOTA
- Împăratul pe tronul Crizantemei
- Esperanto

(Pag. a 3-a)

- ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ
- HOROSCOPI

(Pag. a 4-a)

O naștere la 3 avorturi

Primul bebeluș din acest an se numește Alexandru Ionuț, venit pe lume la ora 3,30, cînd petrecerile erau în toi. Luminița Motoc, în vîrstă de 19 ani, este fericita mamă.

În anul 1990 în Valea Jiului au fost 3258 nasteri. Dar tot în acest parcă prea scurt an s-a înregistrat un record la... avorturi: 8493! Este o situație nu alarmantă, ci de-a dreptul dramatică. Au fost 538 avorturi spontane, 19 provocate și 7436 la cerere.

Adevărată economie de piață: cerere și ofertă!

CĂSĂTORII

În municipiul Petroșani s-au înregistrat în 1990, 509 căsătorii cu 15 mai mult decît în 1989. Păcat că primăria nu ține totuși evidența tuturor evenimentelor,

decît și a căsătoriilor pentru toată Valea Jiului. Așa, să știm și noi cine naște, cine moare, cine se... nuntește. (D. NEAMȚU)

PENSIONĂRI

Aflăm de la Oficiul pentru problemele de muncă și ocrotiri sociale Petroșani că în cursul anului 1990, beneficiind de noile reglementări apărute după Revoluție, au obținut dreptul la pensii 5830 de locuitori ai Văii Jiului. Din cele 5830 de dosare intrate și soluționate, 5256 au fost pentru pensii de bătrînețe, 530 pensii de urmaș și 220 de invaliditate.

O precizare nu fără importanță: deși totalul dosarelor soluționate depășește de 3 ori media pensionărilor din ultimii 3 ani, toate dosarele s-au soluționat în termen, fără amînări de la o lună la alta. (I.D.)

Tableta de distonocalm DRACUL GOL

Colțul acesta de pagină va încerca să găzduiască idei. Concentrate. Concertate. Disecate. Un fel de planetă de papagal, dacă vreți.

Mai alături, amicul meu, profesorul de democrație mi-a reamintit o expresie uitată: „Dracul gol”. Expresia e un „Inlocuitor” (tot am fost obișnuiți cu termenul) al superlativului absolut. Dacă peste ocean cel mai tare din parcare e „the best”, la noi e... dracul gol. S-a privatizat unul și-l

merge bine, ne dăm la el și zicem: „E dracul gol!”. Reușește unul ca, în decurs de un an să facă parte din trei partide politice, hop și noi: „E dracul gol!”. Cunoaștem o femeie focosă, cu priviri apocaliptice, care ne sucește gîtul, dăi pe ea: „E dracul gol!”. Și tot așa.

Uitîndu-ne în jurul nostru, văzînd cîte se întîmplă, ne scîrpinăm în barbă zicîndu-ne, așa, pentru sufletul nostru: „A intrat dracu-ntr-o noi!”.

Mireea BUJORESCU

I. G. C. L.-UL NU E CU NOI!

Orașul este inundat de mizerie și nepăsare

De câteva luni bune, IGCL Petroșani se organizează. Sau, mai bine zis, se reorganizează. Nu e rău. Mai toate întreprinderile s-au reorganizat. Care în regii, care în societăți. După cum i-au ținut curelele sau după cum s-au adaptat mai bine liniei propuse de Guvern. Cu o deosebire însă. Dacă în cea mai mare parte, reorganizarea s-a făcut fără a se afecta producția, trecerea la noul statut făcându-se din mers, la IGCL Petroșani se pare că „durerile facerii” sînt mai mari decît ne-am fi așteptat. Nu numai că durează prea mult, din acest punct de vedere doar comerțul putînd sta alături, dar această reorganizare se pare că a afectat grav unele sectoare vitale ale acestei întreprinderi. Să le luăm pe rînd. Sectorul de chirii și taxe comunale funcționează perfect, încăindu-se fest banii. La fel și contabilitatea și celelalte compartimente funcționale. Veniturile realizate trebuie împărțite, așa că e normal. Dar ce ne facem cu sectoarele productive? Termoficarea funcționează așa cum știm cu toții... În unele zone da, în altele deloc. Și tot la termoficare intră și furnizarea apei calde. Dacă ne amintim bine, nu cu mult timp în urmă ni se spunea că vom avea apă caldă doar o dată pe săptămînă. N-ar fi fost chiar rău. Ti-ai găsit!? După o săptămînă s-a uitat de faptul că ne trebuie apă caldă. Și ceea ce-i mai rău e că nu numai cei de la IGCL au uitat, ci și primăria. Altfel nu s-ar explica faptul că nu avem apă caldă de atîta vreme. Să mai spunem că apa caldă ține de normele elementare de confort, de civilizație? La ce bun? Dacă cei din fruntea obștii nu știu acest lucru sau dacă folosește la ceva faptul că o spunem, o mai spunem încă o dată. Și mai spunem că marca majoritate a celor mulți, a celor care reclamă

zilnic la redacție acest aspect de crasă lipsă de confort, nu au acasă nici boilere. Scuza că nu este apă mai ținea dacă era iarna geroasă. Dar a și nins, a și plouat și noi tot fără apă am rămas. Barajul de la Valea de Pești e gol. Și pentru că tot vorbim despre problemele grave ale traiului nostru mai amintim un aspect: curățenia orașului. Se pare că la acest capitol se stă cel mai rău. Sau se STĂ cel mai bine. Adică în loc să se muncească SE STA. Și efectul se vede. Ne-au inundat gunoaiile și mizeria. Străzile sînt toate sparte. Canalizările sînt în mare parte infundate. Apa se scurge peste tot, numai de la robinete lipsește. De curățenie nu se mai ocupă nimeni. Punctele gospodărești, fără excepție, sînt cele mai nedorite exemple de insalubritate. Stimăți „tovarăși”, dacă ați mizat pe faptul că zăpada va realiza curățenia în Valea Jiului, Dumnezeu n-a ținut cu voi. V-a luat zăpada și mizeria se vede acum în toată hidoșenia ei. Iar noi vorbim despre civilizație, despre confort, despre Europa și multe altele de acest gen. Chiar vreți să se creadă că, în decembrie '89, lumea a ieșit în stradă numai pentru mîncare?

Cum putem să credem acest lucru? Și de ce vreți cu tot dinadinsul să se înțeleagă asta? Avem nevoie și de apă caldă și de căldură și de confort și de curățenie. Este limpede pentru oricine. De ce nu vreți să ne ajutați să le avem? Sau ce scuze credeți că vor justifica în fața noastră a celor mulți indiferența și nepăsarea față de traiul nostru cotidian?

Gheorghe CHIRVASA

Doar programul ne mai lipsea!

În ajunul Crăciunului la punctul termic de lângă blocul 32 din strada Republicii, Petroșani, în jurul orei 18,00 se spăla cu furtunul cu apă caldă autoturismul 4 HD 1269. Mai mulți cetățeni din zonă, neputînd înghiți această sfidare care, de altfel, s-ar numi mai corect încălcarea a legii, s-au dus să ceară socoteală femeii care răspundea de bunul

mers al treburilor în centrală, în ziua cu pricina. Răspunsul a fost: „Nu vă putem da apă caldă din pricina UE Paroșeni, care are niște defecțiuni”. „Bine, dar mașina?” au replicat oamenii. „Nu am folosit decît o găleată de apă”. Așa să fie? Și mă rog cine a dat aprobarea?

Această stare de lucruri nu e singulară în municipiul Petro-

șani. Blocul 36, din strada Aviatorilor — Aeroport, a beneficiat de apă caldă numai vreo două-trei ore în urma stabilirii „programului”. Ce-i drept doar programul ne mai lipsea! După aceea s-a întrerupt. Bruce și fără explicații. De la Crăciun încoace s-au răcit și caloriferele. Cu toate acestea la centrală se lucrează. Este vorba de centrala care

deservește blocul 36. Adesea pot fi văzute acolo, întinse la uscat, covoare spălate în incintă, cu forțe proprii și uncori cu ajutorul colaboratorilor externi. Știm că lucrătorii de la centrală își primesc drepturile bănești, despre colaboratorii externi nu știm însă nimic. Au și ei oare drepturi?

Stefan CIMPOL

Bețivi... color cumpără televizoare

Deși programul oferit de Televiziunea română pentru noaptea de Revelion a fost ca vai de mama lui, numeroși petroșaneni au avut o bucurie în plus. Și aceasta pentru că în ultimele zile ale anului prin magazinele comerțului de stat a fost vîndut către populație un important lot de aparate de televizor în culori, provenite din import. Nu mai la Petroșani, de la raionul specializat al magazinului „Jiul” au fost cumpărate într-o primă serie 72 de aparate „Goldstar” și apoi, în ziua de 29 decembrie, încă 30 de aparate de același tip. Cu toate acestea, reporterul, asistînd la scenele reprobabile provocate sîmbătă de unii cumpărători necivilizați — vreo cițiva aflați sub influența alcoolului — a rămas cu un gust amar. S-au auzit imjurături la adresa lucrătoarelor comerciale, care nu aveau nici o vină, s-a încercat chiar folosirea forței. Sintem de acord că, pentru moment cererea de televizoare color depășește oferta, dar nu înțelegem de ce unii abdică de la calitatea de om, vrînd cu orice preț să-i înlăture pe cei care de drept se află înaintea lor. Înțeleg care acești indivizi că, spre exemplu, vînzînd aparatură electronică, încasările raionului specializat al magazinului „Jiul” au depășit sîmbătă, 29 decembrie, 1 milion de lei? Sînt bani care trebuie numărați hirtie cu hirtie de vînzătoare. Amintim că nu o dată s-au contat „greșeli” ale unora dintre cumpărători — haideți să le spunem așa — „greșeli de câteva sute în minus”. Cine răspunde în caz că lipsesc bani. Clientul furios? Nu el, ci vînzătorul.

Lung e drumul pînă la civilizație! Poate că în 1991 vor fi mai multe televizoare color pe piață și „isteria” acestor indivizi se va potoli de la sine. (Al. HO-RĂȚIU)

PROPAGANDĂ TĂRĂNISTĂ

O situație neplăcută se creează, de obicei în zilele de vineri, în piața agroalimentară din Petroșani. Unii producători particulari expun marfa în locuri nepermise, împiedicînd intrarea mașinilor ce aprovizionează magazinul alimentar, restaurantul „Cerna” și unitatea CLF. Și atunci ma-

Cursă cu obstacole

șinile își continuă drumul spre alte magazine iar cele din piață se confruntă cu lipsa de marfă. Cum ritmul de execuție a lucrărilor de modernizare a pieței se desfășoară extrem de lent — fapt

inexplicabil — se impune ca responsabilii pieței să intervină, pentru a se face ordine și în ceea ce privește locurile unde particularii pun în vînzare produsele. Nu de alta dar aprovizionarea magazinelor din piață a devenit un fel de cursă cu obstacole însoțită, nu o dată, de strigăte și chiar de vorbe „mari”. (Al. H.)

Dreptul la replică

De la Partidul Socialist al Muncii, comitetul județean Hunedoara, am primit, în manuscrisul cu nr. 54/26 decembrie 1990, următoarele:

Domnule Redactor șef, În numărul 265 din 12 decembrie 1990 al ziarului „Zori noi” a apărut articolul „De unde banii?” prin care opinia publică este dusă în eroare bazat pe neadevăr și calomnie.

Alăturat vă anexăm adresa Băncii Naționale a Județului Hunedoara Deva, care în urma verificărilor efectuate infirmă cele relatate tendențios de ziarul „Zori Noi”.

Vă rugăm să dezmințim prin ziarul dv., cerîndu-vă scuze pentru injurii și neadevăr. În caz contrar vom fi nevoiți să vă dăm în judecată, să cerem justiției să aplice legile (prevederile) în vigoare și să vă cerem despăgubiri atît de la redacția ziarului cît și a colaboratorilor dv. semnatarii ai articolului publicat.

Să ne confirmați în scris și să ne transmiteți un număr al ziarului cu dezmințirea, pe adresa P.S.M. Com. jud. Hunedoara — Deva, strada Decabal nr. 16.

Este anexată adresa, cu sigillu, Sucursalei județene Hunedoara — Deva a Băncii Naționale că-

tre Partidul Socialist al Muncii, comitetul județean Hunedoara:

„Ne referim la adresa dv. nr. 52 din 14 decembrie 1990 și vă comunicăm că la Sucursala județeană Hunedoara — Deva a Băncii Naționale a României nu a fost virată nici o sumă pentru Comitetul județean al Partidului Socialist al Muncii sau a Partidului Democrat al Muncii și nici pentru vreo persoană aparținînd de aceste formațiuni politice”.

N. Red. Articolul cu pricina era semnat de dl. Ing. Dumitru Țurnă. Care nu este un colaborator permanent al nostru.

BUNE...

PERMISE de conducere auto. Biroul circulație de la Poliția municipiului Petroșani, informează toate persoanele care au susținut, în Petroșani, examenul de conducere în zilele de 18, 19, 20 decembrie 1990 și au fost declarate admise, că se pot prezenta pentru a intra în posesia permiselor de conducere, care se eliberează joi, 10 ianuarie 1991, la ora 17, la serviciul circulație al Poliției județului Hunedoara. (T.S.)

TABLITA. În fața chioscului de difuzare a presei de lângă PTTR Petroșani mai stă încă în drum, tablita ce are înscris „Bulevardul Republicii”. Acest bulevard, de o lună, de un an, poartă numele de Bulevardul „1 Decembrie”. Pe cînd tablita cu indicator nou pentru o denumire nouă? Situația este valabilă și în cazul altor străzi. (D.N.)

BLOCUL INVIZIBIL. În cartierul „Aeroport” din Petroșani, pe locul din imediata vecinătate a „Carului cu bere”, a fost începută, cu mulți ani în urmă, construcția unui bloc de locuințe. S-a pus temelia și s-au ridicat, cam la 1 metru, zidurile. Atît. De ani și ani ploile, zăpada și

Cotidiene

vîntul bat niște cărămizi. Te pomenești că blocul o fi „raportat” de mult ca dat în folosință. Gurile rele spun că aici locuiesc fantome și de aceea blocul este invizibil. Oare? (Al. H.)

CARTI În librării puteți găsi o lucrare căutată (mai demult, pe la cunoștințe sau prieteni): „Circulația rutieră — ghidul conducătorului auto-moto”, indispensabilă pregătirii celor ce doresc să devină șoferi amatori. O altă carte pe care o puteți achiziționa este „Cămașa lui Isus” a lui Lloyd C. Douglas. Bune cărți amîndouă, numai că prețurile sînt cam... liberalizate: 110 lei prima și 140 lei a doua. De vă da mîna, mergeți și le cumpărați! (Gh. O.)

SELECȚIE PENTRU ȘAH. De curînd în Petroșani a luat ființă în cadrul Asociației șahiștilor din Valea Jiului, o nouă secție de șah: „Ecolul” Petroșani, care reunește șahiști legitimați și nelegitimați. În scopul sporirii numărului membrilor săi, secția inițiază astăzi, 5 ianuarie 1991, ora 16, o selecție pentru categoriile de seniori și juniori, băieți și fete. Selecția are loc la sediul Asociației Șahiștilor din Valea Jiului, Bd. 1 Decembrie nr. 90 (clădirea fostei direcții comerciale din Petroșani), camera 41 etaj II. Șahiștii legitimați vor avea asupra lor legitimațiile, iar cei nelegitimați act de identitate. Totodată, cu acest prilej are loc și ședința biroului Asociației șahiștilor din Valea Jiului. După cum ne spune dl. Gh. Scurhan, sînt invitați să participe la această ședință și iubitorii șahului din Valea Jiului. (G.O.)

Rubrică realizată de Vasile DINCU

ȘI NEBUNE

POLIȚIA ȘI STAREA INFRAȚIONALĂ ÎN 1990

În anul 1990, de la care ne-am luat rămas bun pentru totdeauna, s-a crezut că democrația e totuna cu libertatea să faci ce și cum vrei. Unii au mers chiar mai departe, spunându-și că a fi liber înseamnă a fura ori a face chiar foarte grave fapte pentru că, vezi doamne, legile n-ar mai fi valabile. Și s-au înșelat deoarece în oricare țară din lume legile sint legi. În multe bilanțuri de sfârșit sau la început de an se cuvine să știm și cum am stat în Valea Jiului la capitolul infracționalitate. Ne-a răspuns domnul maior IOAN DAVID, șeful Poliției municipiului Petroșani.

— Așadar, domnule maior, ce-au pățit oamenii în 1990? Că doar ei au fost victimele multilor și feluritelor infracțiuni.

— Au avut loc 513 infracțiuni, cu 59 mai multe decât în 1989. Orașul Petroșani, cu 232 fapte antisociale, urmat de Vulcan, cu 117, se află în fruntea topului.

— De fapt ce accepțiune acordăți termenului „infracțiune”

care semnaleză violența în viața socială?

— Că au loc furturi din avutul privat, furturi din avutul public sau infracțiuni săvârșite cu violență, așa cum sint tilhăriile, violurile, omoruri, tentative de omor sau lovituri cauzatoare de moarte. Și o mare parte din cei agresati sint oameni pașnici. Au fost 125 de furturi din avutul

privat, adică din casele oamenilor, 101 din avutul public, 29 tilhării, 10 violuri, 5 omoruri și 5 tentative de omor. Toate aceste cifre ascund alte cifre cu totul și cu totul deosebit, solicitând ample eforturi de cercetare pentru depistarea autorilor. La toate acestea se mai adaugă și cele 46 infracțiuni la rețeaua de circulație.

— Și ca să aflați un infractor sau altul, de pildă pe cei care s-au specializat în spargerea mașinilor și în furturi auto, ce-ați făcut?

— În primul rînd au fost cercetați 561 de oameni (dintre care 109 recidiviști, iar în stare de arest au fost 243). Ceea ce considerăm că este mai grav e faptul că

53, din cei cercetați, erau minori. Deci educația în familie și supravegherea copiilor sint principii vinovați ca în loc de la vîrstă fragedă copiii sint certati cu teze.

— O altă chestiune este specula sau bișnita, oricum i-am spune, e tot aia.

— În 1990 poliția a aplicat 5213 amenzi contravenționale și s-au confiscat bunuri în valoare de 1323120 lei. Dar, conform Legii 12/august 1990, împotriva bișnitarilor putem aplica doar amenzi, fără confiscare de marfă.

— Nu știu dacă dumneavoastră cunoașteți că nu puțini oameni suspectează poliția — care-i

compusă din polițiști, nu? — că s-ar fi înfruptat din cele confiscate. Ce spuneti?

— Și eu am aflat cite „bunuri confiscate” — alinați — și cum se confiscau — au fost date prin forme legale, administrativă financiară din Petroșani care le-a pus în vinzare.

— Am auzit că la niste procuri piperate...

— Aparatura electronică confiscată a fost predată Poliției județene. Din luna noiembrie totul se predă Poliției Județului Hunedoara. Asta-i situația.

— Vă mulțumesc, domnule maior.

Tiberiu SPĂTARU

UN CARICATURIST PENTRU NELINIȘTEA NOASTRĂ

VALI LOCOTA poate fi văzut umblînd pe stradă cu o oglindă uriașă. Trece pe lingă el, ne privim în ea și ni se pare, că e una din cele care deformează. Îl injurăm în gînd sau ridem de imaginea altora. Cei indignați au dreptate. Este un individ periculos. Unul dintre acei destabiliza-

tori ce atentează la sfînta noastră liniște. Vali este un copil care aruncă pietricele în marea liniștită a prostiei și ridicolului. Face valuri și-i deranjează pe cei care fac pluta. El strigă: „Regele e gol!” și noi ne pipăim speriați veșmintele. Ar trebui arestat și trimis să construiască

unde va un canal. Cu ce drept rîde cînd noi ne aranjăm cu gravitate țînuta pentru a intra în Europa? Se face vinovat pentru că vede enorm și simte monstruos. Fiu nelegitim al lui nenea Iancu, poate fi găsit la Institutul de mine Petroșani, unde este student. Acolo îl găsește cei care vor să-l

cotonogască. Cealalt, căutați-l, dar mai ales căutați-vă în galeria de portrete a caricaturilor lui. Cînd v-ați regăsit nu e nevoie să recunoașteți dar să recunoașteți măcar că Vali Locotă e un artist. Chiar dacă e un adevărat pericol social. (V.S. DÎNCU)

— ...Dar, mai ales, fie că anul ce tocmai a sosit să ne aducă vremurile alea de demult cînd nu duceam lipsă de nimic!!!

— Pentru domnul director — un micuț video; pentru contabilul șef — un biet dublu radiocasetofon, iar pentru restul personalului — un imens căteluș din tablă!!!

Cei prezenți la Tokio au asistat spre sfîrșitul anului trecut la cea mai luxoasă ceremonie din lume, instalarea pe tronul Crizantemelor a împăratului Akihito. „Takamikura” de 6 m înălțime și șapte tone greutate, aștepta suveranul. S-au cheltuit pentru acest scop aproape 3 milioane de dolari. A fost adus încă din mai, din străvechiul oraș imperial Kyoto, unde a fost ultima ceremonie de instalare, în 25 decembrie 1926, a împăratului Hirohito, tatăl celui actual, Akihito. Drumul lui Akihito pînă la împărăție nu a fost chiar neted. În spatele încoronării stau aproape 2700 de ani care onorează obiceiurile timpurilor vechi și care obligă la respect și onoare.

Moștenirea titlului de împărat și ceremonia propriu-zisă, denumită „Kondjosokoin”, au fost în 7 ianuarie 1989. Exact după 6 ore de la moartea împăratului Hirohito, Akihito a preluat însemnele imperiale (tabia, oglinda și piatra prețioasă) în prezența familiei imperiale și a 27 marșuri. Pînă la intronizare (12 noiembrie 1989) aceste însemnele erau păstrate pînă cînd parcurgea și liturgiile imperiale (ceremonii sacrate în palatul Akiaka în imediata apropiere a palatului, într-un loc special).

Prețuindu-se însemnele imperiale a stîrnit discuții în camera deputaților, mai mulți considerînd că sînto legalizează ceremonia instalării. 35 deputați ai Partidului Democrat Liberal de guvernămint din Japonia au și

refuzat instalarea împăratului, iar socialistii și comunistii au făcut apel la boicot, spunînd că înmînarea sabiei, a oglinzii și a pietrei prețioase constituie înscăunarea oficială a împăratului Akihito. Deși această funcție este de peste 40 ani simbolică.

Dar s-au ivit probleme și în jurul impozitului după moștenire. Deși în Japonia se consideră absolut normal că după preluarea

bleme după plata acestor sume, noul împărat primește de la bugetul Japoniei 2 milioane de dolari pe an. Din această sumă se acoperă cheltuielile exclusive ale împăratului Akihito și soției sale, ale împărătesei mamă și ale principesei Naruhito. Se mai acordă de stat 7 mil. dolari pentru restul membrilor familiei imperiale, precum și 20,3 milioane dolari pentru cheltuielile ad-

familie foarte bogată din industria morăritului, deci dintr-o familie burgheză. Din această căsătorie s-au născut trei copii. Creșterea copiilor nu a lăsat-o pe seama aleșilor curții, ci ei s-au ocupat de copii. Mai mult, prințul moștenitor și fratele lui au urmat cursurile la Oxford, deși împreună cu sora, prințesa Sajako, au urmat și cursurile universității Gakusuin a curții.

Așadar, a fost întronat în Japonia a 125-a tenno, în persoana lui Akihito, într-un ceremonial unic, care a durat 3 zile și la care au participat 170 șefi de state sau guverne, precum și personalități proeminente din diferite organizații.

Odată cu noul împărat al Japoniei, conform hotărîrii guvernului, începe o epocă nouă, „heisei”, adică Realizarea păcii pe Pămînt și în Ceruri. Și dacă ar trăi primul împărat al Japoniei, Djimmu (i.e.n. 660—585), nu ar avea nimic împotriva acestor principii. Așa cum azi nu putem avea pretenția ca oamenii care folosesc linia ferată Tokio — Johokan (inaugurată în 1872) să se descalte în gară la Tokio și să lase pantofii acolo, deoarece în casele japonezilor nu se intră înaltat. Este știut că azi un împărat japonez nu are nici un drept politic, mai chiar dreptul de a vota, și este un simbol al unității naționale și al păcii în lume.

Pentru comportarea lui onorabilă, simplă, este apreciat nu numai în țară, ci și în lume. Întreaga din șabloanele curții nu este privită cu simpatie nici de Amaterasu—O—Mikami, Regina Soarelui, la care s-au născut împăratul, în formă lentă. Chiar în timpul stagiului de moștenitor al tronului nu respecta regulile de conduită.

De exemplu a fost primul care s-a îndrăgostit de o fată dinu-

ÎMPĂRATUL PE TRONUL CRIZANTEMELI

rea însemnelor imperiale, noul domnitor să nu plătească impozit (apropos, a virat Crucii Roșii japoneze 50 milioane yen, iar colecția uriașă în comori istorice a scăpat de impuneri), dar nu s-a putut oricum mușamaliza nepublicarea mării impozitului după moștenire. Pentru prima dată s-a comunicat în palat că împăratul a îmbogățit încasările statului cu 460 milioane de yen (3,2 mil. dolari) după ce a moștenit de la tatăl lui o avere de aproape două miliarde de yen (14,2 mil. dolari).

Moștenirea se împarte între împăratul Akihito, împărătesa mamă Nukako, după ce familia imperială — conform obiceiurilor — renunță la drepturile de moștenire. Dar nu trebuie să ne zîndim că familia își face pro-

ESPERANTO

ultimul curs

Cu ajutorul sufixelor și al prefixelor în Esperanto se formează o întreagă gamă de cuvinte, așa că vom continua cu sufixele.

Sufixul IL arată instrumentul sau aparatul cu care se execută acțiunea exprimată de radical. Ex. KUDRI egal a coase... KU. DRILO egal ac; TONDI egal a tunde... TONDILO egal foarfece. FOSI egal a săpa... FOSILO egal săpă. GLADILO egal călcător. TRANCIO egal cuțit; LUDILO egal jucărie; PENDIGILO egal spînzurătoare; SCRIBILO egal obiect de scris; KURACILO egal medicament.

Sufixul ER indică unui din elementele ce alcătuiesc întregul indicat de radical. Ex. MONO egal bani... MONERO egal monedă. NEGO egal zăpadă... NEGERO egal fulg de zăpadă. POLVERO egal fir de praful; SABLERO egal fir de nisip; AKVERO egal picătură de apă; SEMERO egal sămînță.

Sufixul UM are un sens larg, dar intenționat imprecis pentru a putea deriva cuvinte ale căror relații cu radicalul nu se pot exprima prin alte sufixe. Ex. PLENUMI egal a îndeplini. MALVARMUMI egal a răci. CERBUMI egal a-și bate capul. FELUMI egal a răfoi. BAKUMI egal a îmbrățișa. Sufixul CJ se așază după primele silabe ale unui nume propriu sau nume masculin de rudenie pentru a deriva forme de alintare. Ex. PETRO egal Petre... PECJO egal Petrișor, Petrică; PATRO egal tată... PACJO egal tătuc. ONKLO egal unchi... OCJO egal unchiuleț.

Sufixul NJ se așază după primele silabe ale unui nume propriu feminin sau ale unui nume feminin de rudenie pentru a deriva forme de alintare. Ex. MARGARETA egal MANJO; SO. FIA egal SONJO; PATRINO egal mamă... PANJO egal mămică. ONKLINO egal mătușă... ONJO egal mătușică.

Academicianul Vladimir Georgiev spune: ONI POVAS KONSIDERI GIN (Esperanto) INTERNACIA LINGVO DE LA PROGRESEMA HOMARO (se poate considera Esperanto ca limbă internațională a progresului omenirii).

Proverbe: Kapo majesta sed cerbo modesta (capul majestuos dar creierul modest).

Post la festo venas festo (după post vine sărbătoare).

Li vivas kiel koko en herbejo (el trăiește ca găina în livadă).

La silentulo la tutan kukon formangas (tăcutul mînîncea toată prîjitura).

La fiŝo ne iras, sed hoko ĝin tiras (peștele nu merge, dar cirilul îl trage).

Multaj vokitarj sed malmultaj efektaj (mulți chemați dar puțin atenți).

Barelo malmulta sed plej multe (butoiuți mulți dar cel mai mare zămoiu).

Ing. Teodor FLORESCU,

A.C.U.I. Petroșani

Traducere de
Ing. E. KOVACS

Actualitatea internațională

NO GOLF!

Doi studenți americani s-au prelat autorităților militare din Jacksonville (Florida) după ce refuzaseră să plece cu regimentul lor, constituit din rezerviști, în Golf. Cei doi tineri au fost transferați într-o închisoare militară din Camp Lejeune (Carolina de Nord) în așteptarea unui eventual proces sub acuzația de dezertare, au declarat reprezentanți ai armatei SUA, citați de AFP. Cei doi reclamă statutul de persoane care au o „oblecție de conștiință”, cărora principiile morale sau religioase nu le permit să lupte în război.

Coroana cehoslovacă se devalorizează

Potrivit unui comunicat al Banca de Stat Cehoslovacă, moneda națională a acestei țări, coroana, a cunoscut o nouă devalorizare, de 17 la sută în raport cu dolarul și cu alte monede occidentale, informează agenția France Presse.

BENZINĂ SCUMPITĂ

După cum anunță agenția PAP odată cu începutul noului an, 1991, polonezii se confruntă cu o nouă diminuare a nivelului lor de trai, generată de scumpirea cu 10 la sută a prețului la benzină. Comentând această știre, agenția amintită arată că majorarea prețului la benzină este efectul plății în valută forte a petrolului importat de Polonia

EXPULZAREA DIPLOMAȚILOR IRAKIENI

După cum transmite agenția Reuter, printr-o decizie a guvernului Marii Britanii membrii ambasadei irakiene din Londra au fost expulzați miercuri din Anglia cu destinația Bagdad. Lor li se adaugă un alt lot de cîteva zeci de persoane irakiene care au fost expulzate din țara Albio-

din URSS. După cum se știe, la anumite produse URSS percepe din acest an plată în valută forte, ceea ce afectează grav țările importatoare. Trecerea la acest nou mod de plată a impus Poloniei reducerea drastică a importurilor de petrol din URSS, care se limitează în acest an doar la 4,5 milioane tone față de 13 milioane, cit se importa în anii din urmă.

nului prin amintita decizie a guvernului englez. Această nouă manevră politică a guvernului britanic este, după cum afirmă experții politici, încă o dovadă a faptului că englezii nu vor să facă nici un compromis în ceea ce privește poziția lor față de criza din Golf.

AVIOANE PENTRU SIGURANȚA

Preocupată la modul absolut de securitatea sa, în cazul izbucnirii războiului din Golf, Turcia una dintre cele mai bine cotate țări, din punct de vedere militar, din zonă și-a manifestat dorința de a fi sprijinită de forța multinațională implicată în criza din regiune. Ca urmare din Germania au plecat 18 bombar-

diere, din Belgia tot 18, iar din Italia 6, cu destinația Turcia. Aceste 42 noi aparate de luptă se adaugă forței multinaționale și așa numeroase din zonă, avînd ca misiune apărarea Turciei în cazul unui eventual atac din partea Irakului. Și cu toate acestea Saddam Hussein nu se lasă.

Protocol privind schimbul de mărfuri și servicii între România și R.S.F. Iugoslavia

La Belgrad a fost semnat Protocolul privind schimbul de mărfuri și servicii pe anul 1991 între România și RSF Iugoslavia.

Pornind de la potențialul economic și transformările care au loc în structurile și mecanismele economiilor celor două țări, protocolul definește cadrul de acțiune pentru agenții economice interesate în schimburile comerciale și relațiile de cooperare bilaterală.

În lista indicativă de mărfuri sînt reprezentate aproape toate ramurile economiilor celor două

țări, o pondere importantă deținînd-o livrările în cadrul unor contracte și aranjamente pe termen lung. Volumul livrărilor reciproce de mărfuri și servicii, pe anul 1991, a fost stabilit la 450 milioane dolari.

Documentul a fost semnat de domnul dr. Napoleon Pop, secretar de stat, șeful departamentului de comerț exterior din ministerul comerțului și turismului, și domnul Djordje Hadji-Mihailovici, adjunct al secretarului federal pentru relațiile economice cu străinătatea al RSF Iugoslavia.

Ajutoare pentru România din Turcia

Recent, în portul Mersin, din Turcia, a început încărcarea a 200 tone ulei de floarea soarelui, 190 tone zahăr rafinat, 100 tone lapte praf și 70 tone stafide, în valoare de 730 mii dolari, cu destinația România, cu titlu de ajutor umanitar acordat poporului român de către guvernul turc.

Hotărîrea de a acorda un ajutor umanitar României a fost

anunțată de guvernul turc în timpul vizitei pe care domnul Adrian Năstase, ministrul afacerilor externe, a efectuat-o la Ankara, în perioada 10-11 septembrie 1990.

Acest ajutor se adaugă la cele 20 tone medicamente și echipamente medicale acordate României de Semiluna Roșie din Turcia, în primele zile ale Revoluției.

HOROSCOPI

5 IANUARIE

VARSĂTOR

(20 ianuarie — 18 februarie)
Există oarecare intenții destabilizatoare la adresa planurilor dumneavoastră. Succesul însă este de partea celui oare găsește înainte de a acționa.

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)
Ferțiți-vă de apele tulburi, mai ales dacă sînt și adînci. Aveți mai multe șanse de reușită dacă acționați la „lumină”.

BERBEC

(21 martie — 20 aprilie)
O impulsivitate malefică vă stăpînește. Menajați-vă măcar prietenii.

TAUR

(21 aprilie — 20 mai)
Veți avea de ales între un câștig substanțial de bani și o partidă agreabilă în plan sentimental.

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)
Mulți se plîng de bani, dar de minte niciunul. Dumneavoastră veți face astăzi excepție.

RAC

(22 iunie — 22 iulie)
Așteptați o veste de departe. S-ar putea să ajungeți pe melegurile de unde o așteptați.

LEU

(23 iulie — 22 august)
Veți descoperi cu surprindere în anturajul dumneavoastră o bisnuit o persoană care vă simpatizează. Încurajați-l sentimentele!

FECIOARA

(23 august — 21 septembrie)
Puteti deveni victima unui șantaj perfid, dacă nu deschideți bine ochii și, mai ales, urechile.

BALANȚA

(22 septembrie — 22 octombrie)
Relațiile familiale se află sub influența unui influx astral benefic.

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)
Dați frîu liber imaginației și zboare. Din sine oricum nu se alege nimic, dar altceva mai bun ou vi se potrivește astăzi.

SĂGETĂTOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)
Un gest tardiv și de aceea inutil vă va aminti că degeaba

al tirziu ceea ce n-ai avut la vreme.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)
Cînd nu ești înțeles nu are rost să ridici tonul. Cel care cedează primul dovedește tact.

0 IANUARIE

VARSĂTOR

(20 ianuarie — 18 februarie)
O zi în care nu veți fi ocolit de satisfacții, chiar dacă sînt mîrunte.

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)
Posibile neplăceri din partea unor persoane oficiale.

BERBEC

(21 martie — 20 aprilie)
Citind și ascultînd muzică, dezamorsați starea de proastă dispoziție ce vă apasă.

TAUR

(21 aprilie — 20 mai)
În speranța că ați făcut o alegere potrivită, delectați-vă.

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)
Astăzi sînteți plin de idei. Dar, vorba ceea „gîte să fie că de idei nu ducem lipsă”.

RAC

(22 iunie — 22 iulie)
V-ați făcut bagajele? Drum bun!

LEU

(23 iulie — 22 august)
O posibilă aventură sentimentală.

FECIOARA

(23 august — 21 septembrie)
Cu multă atenție și tact veți dezamorsa un mic complot cu urmări ce-ar fi putut fi grave.

BALANȚA

(23 septembrie — 22 octombrie)
O zi potrivită activităților domestice.

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)
Lăsați totul baltă și încercați să vă relaxați cum puteți.

SĂGETĂTOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)
O zi lipsită de evenimente notabile.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)
Fiecare clipă e irepetabilă. Exploatați timpul la maximum.

7 IANUARIE

VARSĂTOR

(20 ianuarie — 18 februarie)
Viața e frumoasă, totuși, și merită trăită.

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)
E bine să plecați urechea la unele sfaturi ce vin din partea cuiva foarte apropiat.

BERBEC

(21 martie — 20 aprilie)
Iubirea este sensul suprem al existenței umane.

TAUR

(21 aprilie — 20 mai)
Se întrevide posibilitatea unui câștig la un joc de noroc.

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)
Cineva așteaptă din partea dumneavoastră un semn... astral.

RAC

(22 iunie — 22 iulie)
Vă aflați pe o „punte” foarte îngustă. În stînga — fericire, în dreapta — dezastru. Depinde din ce sens vii.

LEU

(23 iulie — 22 august)
Evitați polemicile.

FECIOARA

(23 august — 21 septembrie)
Astăzi veți întâlni posibil un prieten vechi și drag. Fapt ce va influența în bine activitatea dumneavoastră pe durata întregii săptămîni.

BALANȚA

(23 septembrie — 22 octombrie)
Încercați să ieșiți din rutină, promovînd un stil de viață mai realist.

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)
Astăzi dispuneți de bune posibilități de concentrare și voință. Profitați!

SĂGETĂTOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)
Afacerile dumneavoastră își urmează cursul normal.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)
Ar fi bine ca astăzi să fiți foarte atent la amănunte. Unul dintre acestea se va dovedi semnificativ pentru activitatea dumneavoastră viitoare.

Întreprinderea de gospodărie comunală și locativă Petroșani

anunță :

În ziua de 8 ianuarie 1991 datorită unor avarii apărute pe conducta magistrală de alimentare cu apă Taia — Petrila — Petroșani, în orașul Petrila, cartierul 8 Martie cit și în orașul Petroșani, cartierul Petroșani Nord, Carpați și o parte din cartierul Aeroport se va furniza apă între orele 5-7 și 17-18,30.

MICA PUBLICITATE

ANIVERSARI

CU OCAZIA leșirii la pensie a domnului Mic Nicolae, colectivul secției compresoare IM Petrila urează multă sănătate, fericire și un călduros „La mulți ani!”. (3144)

CU OCAZIA aniversării zilei de naștere, colectivul secției compresoare IM Petrila urează maistrului principal Teodosiu Viorel multă sănătate, fericire și un călduros „La mulți ani!”. (3144)

VINZARI

VIND 10 fiole „Uromiro” (Odiston). Telefon 45063. (3142)

SCHIMBURI LOCUINȚA

SCHIMB 2 garsoniere, confort I, zona Parc Octogon Vulcan cu apartament 2-3 camere, zonă centrală. Relații la telefon 70588, între orele 7-11. (3145)

PIERDERI

PIERDUT carnet student pe numele Dula Dragoș, eliberat de IM Petroșani. Îl declar nul. (3149)

PIERDUT legitimație serviciu pe numele Stratan Daniel, eliberată de IM Bărbănteni. O declar nulă. (3147)

PIERDUT legitimație serviciu pe numele Drăghici Florica, eliberată de Uzina de preparare a cărbunelui Coroști. O declar nulă. (3143)

DECES

IUBITUL meu soț

ALEXANDRU ZECU

fost aviator, avocat și actor, a încetat din viață. Înhumarea va avea loc luni, 7 ianuarie, la ora 13,30. Cortegiul funerar pleacă de la domiciliul din str. Carpați, bl. 6, sc. 2, ap. 2. Singurăta mea imi va însoți durerea pînă cînd voi fi lingă ei.

COMEMORARE

FAMILIA îndoliată anunță împlinirea a șase săptămîni de cînd ne-a părăsit pentru totdeauna mult regretatul nostru soț, tată, soț și bunici

VINCZE IOSIF

Chipul lui drag va rămîne veșnic viu în inimile noastre. (3148)